

(träumend) Nṛs. TĀP. UP. in Ind. St. 9, 125. 133. WEBER, RĀMAT. UP. 338.

स्वप्नार्तं m. der Zustand des Schlafes, — des Traumes ÇĀT. BR. 14, 7, 4, 14. 17. 19. KHĀND. UP. 6, 8, 1. KĀTROP. 4, 4. — Vgl. बुद्धात्.

स्वप्नान्तिक n. Bewusstsein im Traume KAN. 9, 2, 8. — त्रय VJUTP. 110.

स्वप्नान्तिकरण n. Einschlüferungsmittel AV. 4, 5, 7.

स्वप्नाय् (von स्वप्न, ऽपते 1) schlafen wollen, schläfrig sein: ऽयमान MBh. 7, 3381 (ऽयमानांस्वप्नरे mit der ed. Bomb. zu lesen). HARIV. 3940.

— 2) einem Traume gleichen: स्वप्नायितं नृपमुखम् BHĀG. P. 10, 70, 28.

स्वप्नालु (wie eben) adj. schläfrig Suçr. 1, 323, 12.

स्वप्नेडुःखप्र्यै n. ein böses Traumgesicht AV. 16, 6, 9.

स्वप्नेश्वर m. N. pr. eines Erklärers der Sūtra des Çāṇḍīlīja und Verfassers der Kaumudīprabhā HALL 6.

स्वप्नेय्य (von स्वप्न) n. Traumgesicht: पाप AV. 7, 101, 1. स्वप्नेय्या s. u. स्वप्नेया. — Vgl. दुःखप्र्यै.

स्वप्नकाश 1) adj. durch sich selbst offenbar, — klar Nṛs. TĀP. UP. in Ind. St. 9, 133. 146. 149. 160. 163. fg. WEBER, RĀMAT. UP. 354. Ind. St. 1, 23, 21. PAÑĀK. 4, 3, 21. SĀH. D. 23, 4. Davon nom. abstr. ऽत्व n. ebend. 60. — 2) Titel eines Commentars Verz. d. B. H. No. 487. ऽप्रदीपिका Titel eines Werkes HALL 92. ऽरुहस्य desgl. 48.

स्वप्नतिकर adj. an sich entsprechend, ein Äquivalent bildend R. GORR. 2, 120, 9; vgl. Spr. (II) 8307.

स्वप्नधान adj. selbstständig, unabhängig AK. 3, 6, 8, 42. Davon nom. abstr. ऽता f. Selbstständigkeit KĀM. NĪTIS. 8, 8.

स्वप्नभुता s. u. प्रभुता.

स्वप्नोन्न m. die Seele ÇĀNDAR. im ÇĀKDR.

स्वप्नोन् (ohne A vagraha) adj. etwa lechzend nach dem Zusammenhange: Stier RV. 8, 33, 2. = स्वप्नोत्शब्द SĀS.

स्वप्नक्षय्या M. 9, 126 fehlerhaft für सुब्र०.

स्वप्नद्रा f. v. l. für सुभद्रा Gmelina arborea RĀGĀN. 9, 35 nach NIGH. Pr.

स्वप्नभवस् adj. in einer Formel etwa in dem Selbst befindlich: Athem TS. 6, 4, 5, 5.

स्वप्नान्न n. schlechte v. l. für सप्नान्न RĀJAM. zu AK. 3, 3, 7 nach ÇĀKDR.

स्वप्नानु adj. selbstleuchtend: die Marut RV. 1, 37, 2. 82, 2. 5, 53, 4. 54, 1. 6, 48, 12. 8, 20, 4. Ushas 6, 64, 4.

स्वप्नाव m. die eigene Art des Seins, inhärentes Wesen, Natur (vgl. स्वो भावः Spr. (II) 3274) AK. 1, 1, 7, 38. 3, 4, 2, 23. 18, 112. 26, 203. 27, 209. HĀR. 144. HALĀJ. 4, 97. 5, 71. ÇYETĀÇV. UP. 1, 2 (कालः स्व० zu lesen).

3, 4. 5. M. 9, 16. कृष्णागतैः नेत्रमनःस्वभावैः MBh. 1, 7015. BHAG. 8, 3. R. 5, 94, 6. KAP. 1, 8. KĀRAKA 1, 7. Suçr. 1, 129, 19. 208, 20. Spr. (II) 187. 1010. 1471. 3162 (pl.). स्वभावात्स्वस्य रेतसः 3340. 4556. 5204. 6935 (pl.). स्वभावेन ह्येन्मित्रम् 7299. fg. VARĀH. BRH. S. 1, 7. 68, 109. fgg. 80, 3. SARVADARÇANAS. 10, 17. fgg. 14, 16. fgg. 53, 1. 6 (pl.). BUĀG. P. 1, 17, 19. 2, 5, 14. 34. 7, 49. 10, 12. 3, 7, 29. 8, 7, 25. ऽवर्गा Verz. d. B. H. No. 806. BURNOUF, Intr. 441. WASSILJEW 127. प्रवर्तते BHAG. 5, 14. न निवर्तते Spr. (II) 2557. अतिरिच्यते 3316. न स्वभावमतिवर्तते 3314. स्वभावं न ब्रह्मति 7291. न मुञ्चति 7295. स्वभावे वर्तते लोकः 3182. तिष्ठति R. 5, 94, 5. स्वभावो डुरतिक्रमः KUSUM. 7, 21. स्वच्छं PAÑĀK. 1, 14, 91. सुखिं HIT. 106, 16. स्वभावात् durch sein eigenes Wesen, von Natur, von Haus aus, durch

VII. Theil.

sich selbst, von selbst R. 3, 52, 30. KAP. 3, 61. Spr. (II) 3191. 4797. 6139.

7298. VARĀH. BRH. S. 12, 7. SARVADARÇANAS. 5, 19. 6, 2. 7, 9. स्वभावतस् dass. M. 2, 23. 9, 15. 38. KAP. 1, 7. Spr. (II) 5282. GOLĀDHJ. BHUVANAK. 5.

PAÑĀK. 166, 15. स्वभावेन dass. M. 8, 78. SĀMĀHJAK. 55. Spr. (II) 1319, v. l. 2255. KATHĀS. 33, 110. SARVADARÇANAS. 31, 22. 32, 1. स्वस्वभावेन dass.

MĀRĀH. 168, 16. am Anf. eines comp. in dieser Bed.: ऽगन्ध so v. a. der natürliche Geruch Spr. (II) 2856. ऽभाव 3296. ऽसृजन ein von Natur guter Mensch 3926. ऽवीर 7294. ऽपूर 7295. ऽविरुतानि VARĀH. BRH. S.

88, 34. ऽकठिन Spr. (II) 7289. ऽचपल 7420. ऽचल 6267. ऽप्रसिद्ध Suçr. 1, 117, 15. ऽभद्र Çiva Çiv. ऽमृडु Spr. (II) 7293. ऽविनते भुवो ad ÇĀK. 69.

2. ऽप्रुद्ध Verz. d. Oxf. H. 272, b, No. 644. BURNOUF, Intr. 633. ऽसंसिद्ध KĀRAKA 1, 30. ऽसिद्ध Spr. (II) 5690. KĀÇ. zu P. 1, 2, 53. ऽसुन्दर Spr. (II) 7297. ऽन von Natur eigen, natürlich, angeboren: गुणाः R. GORR. 1, 25.

19. दोषाः Spr. (II) 328. मित्र 3370, v. l. 7290. SĀH. D. 163. BUĀG. P. 4, 29, 41. ऋतुं VARĀH. BRH. S. 46, 96. ऽजनित dass. Spr. (II) 1613. सर्वतुं VARĀH. BRH. S. 21, 18. 27. ऽकृत dass. 47, 28. ऋतुं 46, 83. ऽप्रभव dass.

90, 2. Am Ende eines adj. comp. (f. ष्टी): सिद्धं ऽÇV. ÇR. 12, 4, 17. षन-वबुद्धं Suçr. 1, 195, 1. 2. ऋतुं HARIV. 7094. क्रूरं R. GORR. 2, 76, 3. चलं Spr. (II) 6861. दुष्टं VARĀH. BRH. S. 78, 16. पापं R. GORR. 2, 76, 2. 3.

56, 20. मुग्धं PAÑĀK. 44, 19. लोलं R. 4, 52, 10. वामं BHĀG. P. 1, 7, 42. विषमं Spr. (II) 4094. शुद्धं R. 2, 74, 9 (76, 14 GORR.). सुं MBh. 13, 6781. द्विं SŪRĀS. 14, 4. कल्पतरुं BUĀG. P. 8, 23, 8. विद्यां NĪLAK. 253. Bo-

merkenswerth ist die euphemistische Redensart: स्वभावमापत्स्यते so v. a. er wird der Natur den Tribut bezahlen (स्वभावः प्रवृत्तेरुपरमो मर-

णमित्येको ऽर्थः Glosse) KĀRAKA 1, 30. — Vgl. विमलं, स्त्रीं (die Natur des Weibes auch R. 1, 28, 11. 2, 72, 46. 3, 51, 5. 5, 23, 28), स्वभाविक.

स्वभावकृपण adj. von Natur geizig; m. N. pr. eines Brahmanen PAÑĀKĀT. 252, 9.

स्वभावल n. nom. abstr. von स्वभाव Comm. zu TS. PrĀT. 13, 14.

स्वभावार्थदीपिका f. Titel eines Commentars Verz. d. B. H. No. 488.

स्वभाविकी Verz. d. Oxf. H. 89, b, 39 wohl fehlerhaft für स्वभाविकं.

स्वभावोक्ति f. Schilderung, Beschreibung PRATĀPAR. 87, b, 9. KĀYĀJĀD. 2, 8. KUYALAJ. 153, a.

स्वभिर्गूत adj. richtig von Zuruf (अभिगुर) begleitet, neben स्विष्ट TBh. 3, 6, 2, 2.

स्वभिर्ष्टि adj. 1) hilfreich, günstig, förderlich: Indra RV. 1, 51, 2. 8. 19, 32. मद् 6, 33, 1. ज्योतिस् 7, 101, 2. — 2) begünstigt, aufgemuntert: स्वभिष्ट्यौ नरां न शंसैः RV. 1, 173, 9.

स्वभिष्टिसुम्न adj. hilfreiche Huld erzeugend: Indra RV. 6, 20, 8.

स्वभीष्टुं adj. schön aufgezäumt: Ross RV. 8, 57, 16. 18.

स्वभू 1) adj. durch sich selbst seiend WEBER, RĀMAT. UP. 289. m. Bez. Brahman's AK. 1, 1, 4, 13. MED. bh. 10. BHĀG. P. 3, 12, 5. Viṣṇu's H. 216. MED. — 2) f. das eigene Land, Heimath RĀGĀ-TAR. 8, 1830.

स्वभूति adj. von selbst entstehend: वायु VS. 27, 33.

स्वभूत्योन्मस् adj. naturwüchsige Kraft habend RV. 1, 32, 12.

1. स्वभूमि f. das eigene Land, Heimath Spr. (II) 542. Verz. d. Oxf. H. 269, a, 38. der eigene so v. a. geeignete Platz VARĀH. BRH. S. 86, 19.

2. स्वभूमि m. N. pr. eines Sohnes des Ugrasena VP. 4, 14, 5. — Vgl.